

GESCHIEDENIS

Bij geschiedenis vormen de leerdoelbladen de leidraad voor het 'leren leren'

Op deze bladen vind je de volgende zaken:

- **Leerdoelen** (en subdoelen): de leerdoelen worden geformuleerd door het boek en geven de belangrijkste informatie weer van de paragrafen. Hier zijn subdoelen aan toegevoegd om accenten te leggen op zaken die in de lessen worden besproken.
- **Vaardigheden**: naast de inhoud vormen de vaardigheden een essentieel onderdeel voor het begrip en toepassing van de inhoud. Historisch besef komt onder anderen tot stand door het juiste gebruik van dergelijke vaardigheden. In de onderbouw worden deze vaardigheden stapsgewijs opgebouwd en komen in de daaropvolgende jaren regelmatig in willekeurige volgorde terug. In de lessen worden deze vaardigheden expliciet behandeld en het leerboek kan als naslagwerk worden gebruikt (achterin elk boek staat een lijst + uitleg over de vaardigheden). De gevraagde vaardigheden per paragraaf worden expliciet duidelijk gemaakt in het leerdoelenblad in het geel.
- **Begrippen**: Vaktaal en begrippen geven richting aan de inhoud en geven de belangrijkste zaken weer. Vaak zijn deze begrippen tijdsgebonden waardoor het begrip hiervan van groot belang is. De betekenis van deze begrippen zijn aan het einde van elke paragraaf te vinden. De vaktaal wordt aangedragen door de vakdocent.
- **Gebeurtenissen**: om orde en richting te geven aan de immense hoeveelheid gebeurtenissen is chronologie een belangrijk middel. Kennis hebben van belangrijke gebeurtenissen en deze op chronologische volgorde kunnen zetten helpt bij het eigen van maken van deze kennis. De gebeurtenissen en de chronologie zijn aan het aan het einde van elke paragraaf vinden.
- **Tijdvakken**: De tien tijdvakken zijn landelijk ingesteld als ordening van tijd. Elk tijdvak heeft een achtergrond en symbool dat typerend is voor de periode van het tijdvak. Kennis van deze tijdvakken helpt om bepaalde zaken in de goede tijd te plaatsen.
- **Personen**: De geschiedenis wordt gevormd door acties van personen. Kennis hebben van deze personen is hierbij dus uitermate belangrijk. De belangrijke personen zijn aan het aan het einde elke paragraaf vinden.

Samenvatten

Het leerdoelenblad kan als leidraad worden gebruikt voor een samenvatting. Het is belangrijk om de hoofdzaken te kunnen scheiden van de bijzaken. De leerdoelen kunnen hierin richting geven, omdat deze de belangrijkste zaken uit de paragrafen weergeven (hoofdzaken).

Tijdbalk

Begrip begint onder anderen bij het juist kunnen ordenen van informatie. Om dit expliciet te maken, kan een tijdbalk gemaakt worden.

Digitaal oefenen (reproductie)

Er is een breed scala aan leermiddelen beschikbaar, zowel op papier als in digitale vorm: Oefenboekje vaardigheden, Blooket, Kahoot, Lessonups, escaperoom boxes, Quizlet, etc.

LEREN DOE JE ZO

GESCHIEDENIS

Het leerdoelenblad (hoofdstuk 1)

Hoofdstuk 1: leven van de natuur

- 1.1 Op zoek naar voedsel
- 1.2 Jagers werden boer
- 1.4 Egypte: geschenk van de Nijl
- 1.5 Goden en mummies

Tijdvak: Tijd van jagers en boeren

Achtergrond: Grotschilderingen zoals deze gemaakt werden door nomadenstammen.

Symbol: Aardewerken pot zoals deze gemaakt werd door boeren.

Leerdoelen

1	Paragraaf 1: Op zoek naar voedsel
	1. Je kunt de levenswijze van jagers-verzamelaars beschrijven.
	2. Je kent het verschil tussen geschreven- en ongeschreven bronnen.
	3. Je kent het verschil tussen een primaire en secundaire bron.
	4. Je kent het verschil tussen prehistorie en historie.

2	Paragraaf 2: Jagers werden boeren
	1. Je kunt uitleggen hoe/waarvan de jagers en verzamelaars leefden.
	2. Je kunt uitleggen wat de landbouwrevolutie is en waar die is ontstaan.
	3. Je kunt uitleggen hoe/waarvan de boeren leefden.
	4. Je kent het verschil tussen oorzaak en gevolg.

Geschiedenis

3	Paragraaf 4: Egypte: geschenk van de Nijl
	1. Je kunt uitleggen hoe Egypte dankzij de Nijl kon bestaan.
	2. Je kent het belang van het schrift.
	3. Je kan de bevolkingspiramide tekenen.

4	Paragraaf 5: Goden en mummies
	1. Je kunt uitleggen waarom Egyptenaren hun doden mummificeerden.
	2. Je kunt uitleggen wat er in het dodenboek wordt uitgebeeld.

	Vaardigheden
1.	Je kunt verschillende historische bronnen herkennen. (geschreven/ongeschreven + direct/indirect)
2.	Je kunt oorzaken en de gevolgen van een gebeurtenis herkennen.

Begrippen:

1. Ambacht
2. Farao
3. Prehistorie/historie
4. Irrigatielandbouw
5. Jager-verzamelaar
6. Landbouw
7. Landbouwrevolutie
8. Nomaden
9. Historische bron
10. (vruchtbare halvemaan)

Personen:

Gebeurtenissen: